

DAN ISTO CALENDARI
US DESEM LO MILLÓ TA L'AN

2025

ERISTE.
SAHÚN..
ERESUÉ...

ELS NOMS Y LA TERRA: GRIST, ERISUÉ Y SAÚNC

Enguàn el calendari fetu per la mainada de la escuela de Saúnc versarà sobre l'apasionàn món de la Toponimia. Gracias a ista siensia, tot el puyal de noms, aparénmen despullats, que nombren les montañes, les tuques, els sarrats, els rius u els prats. Verem que se mos ubre un abanico d'informasió mol amplio: Els toponimos mos informen d'aspectos dels puestos (Tramarrius) u de caracteristiques botaniques (La Besurta), mencionen animals (El Tusal de Bocs) u denominen peculiaridats del terreno (Las Puyadetas). Pero tabé son una muestra d'informasió llingüística de molta valua porque a través d'ells se puede tinre un coneixemén més profundo de la nuestra lluenta. Estudià com els nuestros antepasats han anau posàn noms a tot el suyo entorno ye una fayena capital y fè isto calendari mos permite recordà-los y rendí-les una mena de mereixeu homenache. Gasies a tots y totes. **Que l'an nuevo mos porte lo milló. BUEN AN 2025**

Ilustracions fetes per la mainada de la Escuela de Saúnc baixo la coordinasió de les maestres Elena Puri y Carmen Bernal: Teo Lorente (7 ans), León Lamora (8 ans), Dhara Calvo (9 ans), Mauro Gómez (9 ans), Noa Holgado (10 ans), Ibón Díaz (10 ans), Bruno Gómez (11 ans). Agradesé la colaborasió y asesoria de José Antonio Saura de Casa Chaime de Grist, Carmen Castán de Casa Guillém de Gabás y tamé especial mención per les fotos y achuda de Javier Arcas de Casa Arnaldet d'Erisué.

Editau per la Casa del llugà de Saúnc

Festiu a Grist **Festiu a Saúnc** **Festiu a Erisué**
Festiu a Aragón **Festiu cheneral**

Els dies de la semana en patués son:
LLUNS, MARTS, MIERQUES, CHOUS, VENRES, SAPTE Y DIEMENCHE.

Calendari en aragonés benasqués
fetu dan l'achuda del Gobierno d'Aragón **GOBIERNO DE ARAGON**

CHINERO 2025

La borda amanece a un puesto de prats mol altèro anque minchen les vaques cuan baixen de la montañia después de pasá l'estiu a L'Ampru. Conten que allí s'í fan mols chordons per les espueses y rosifols. De nit í acampen chabalins, llebres y raboses, tamé la fuyina. Llobèra quere dí cada de llops, pero ha pasau a apelliu y nom de casa.

LL	M	MI	CH	V	S	D
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

☾ Día 7 Creixién ☺ Día 13 Al pleno ☽ Día 21 Mingua ⬤ Día 29 Perdada

FEBRERO 2025

TUSAL DE BOCS

Gran tuca a la divisoria entre les valls de Saúnc y de La Vall. Así tabé La Cova del Tusal de Bocs. De la base indoeuropea *bucc-, que done boc dan el significau de 'crabón, ixarso masello', vocaballo d'estructura occitana. Truque l'atensión la perdua de l'articlo (tusal dels bocs).

LL	M	MI	CH	V	S	D
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28		

☾ Día 5 Creixién ☺ Día 12 Al pleno ☽ Día 20 Mingua ⬤ Día 28 Perdada

MARSO 2025

El nom de La Cuil remonte al sustantiu llatino CUBILE 'puesto anque el bestia pase la nit', que encara se conserve al ribagorsano de La Vall de Benás coma cubil (masculino y sinse la perdua de la /b/). En ye derivau el toponimo EL Cubilá (Sarrià, Lliure) 'corral tal bestia', ya documentau a Obarra l'an 1122: "Et alia terra in illa Genebrosa que fuit quoular de Ouarra".

LL	M	MI	CH	V	S	D
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

☾ Día 6 Creixién ☺ Día 14 Al pleno ☽ Día 22 Mingua ⬤ Día 29 Perdada

ABRIL 2025

FUEN DE BAIX Y CAMINO DEL L' AIGUA (Erisué)

Toponimia transparén, basada en noms apelatius de semantica hidrica, esencial la la vida de la comunità.

LL	M	MI	CH	V	S	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

☾ Día 5 Creixién ☺ Día 13 Al pleno ☽ Día 21 Mingua ⬤ Día 27 Perdada

MAYO 2025

Sona llocustre a la montañia de Saúnc, que reside así més be el nom de Els Ibons de La Montañeta. Quanto a la etimolochía, una base reduplicada indoeuropea *uar- 'aigua', se diríe la més verosimil.

LL	M	MI	CH	V	S	D
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

☾ Día 4 Creixién ☺ Día 12 Al pleno ☽ Día 20 Mingua ⬤ Día 27 Perdada

CHUÑO 2025

LA FUEN D'ESPIGANTOSA (GRIST)

Sall a una valleta mol penchada de La Vall de Grist entre El Forcau y el Lluquero. El nom parese albergá la vos espiga que signifie cova, per la cavidat que í hei a la man dreita del tucón de la fuen y que se diu La Cova Custodio. En suma, fa una magnífica cascada dan un buen ruello d'aigua tot l'an en lo que configure un fenómeno carstico de primer orden.

LL	M	MI	CH	V	S	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

☾ Día 3 Creixién ☺ Día 11 Al pleno ☽ Día 18 Mingua ⬤ Día 25 Perdada

**DAN ISTO CALENDARI
US DESEM LO MILLÓ TA L'AN**

2025

**ERISTE.
SAHÚN..
ERESUÉ...**

ELS NOMS Y LA TERRA: GRIST, ERISUÉ Y SAÚNC

Enguàn el calendari fetu per la mainada de la escuela de Sañonc versarà sobre l'apasionàn món de la Toponimia. Gracias a ista siensia, tot el puyal de noms, aparénmen despullats, que nombren les montañes, les tuques, els sarrats, els rius u els prats. Verem que se mos ubre un abanico d'informasiòn mol amplio: Els toponimos mos informen d'aspectos dels puestos (Tramarrius) u de caracteristiques botaniques (La Besurta), mencionen animals (El Tusal de Bocs) u denominen peculiaridats del terreno (Las Puyadetas). Pero tabé son una muestra d'informasiòn llingüística de molta valua porque a través d'ells se puede tinre un coneixemén més profundo de la nuestra lluenta. Estudià com els nuestros antepasats han anau posàn noms a tot el suyo entorno ye una fayena capital y fè isto calendari mos permite recordà-los y rendí-les una mena de mereixeu homenache. Gasies a tots y totes. **Que l'an nuevo mos porte lo milló.**

BUEN AN 2025

Illustracions fetes per la mainada de la Escuela de Sañonc baixo la coordinasiòn de les maestres Elena Puri y Carmen Bernal: Teo Lorente (7 ans), León Lamora (8 ans), Dhara Calvo (9 ans), Mauro Gómez (9 ans), Noa Holgado (10 ans), Ibón Díaz (10 ans), Bruno Gómez (11 ans). Agradesé la colaborasiòn y asesoria de José Antonio Saura de Casa Chaime de Grist, Carmen Castán de Casa Guillém de Gabás y tamé especial mension per les fotos y achuda de Javier Arcas de Casa Arnaldet d'Erisué.

Editau per la Casa del llugà de Sañonc

Festiu a Grist **Festiu a Sañonc** **Festiu a Erisué**
Festiu a Aragón **Festiu cheneral**

Els dies de la semana en patués son:
LLUNS, MARTS, MIERQUES, CHOUS, VENRES, SAPTE Y DIEMENCHE.

Calendari en aragonés benasqués fetu dan l'achuda del Gobierno d'Aragón **GOBIERNO DE ARAGON**

CHURIOL 2025

Disen que el nugèrs d'Erisué teniben moltissima fama: les rabases se veneben a un preu mol altèro a fabricans de muebles del País Vasco. El nugèro que dim ye ensima de la casa y deu de tinre lo menos dosens ans.

LL	M	MI	CH	V	S	D
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

☾ Día 2 Creixièn ☺ Día 10 Al plleno ☾ Día 18 Mingua ● Día 24 Perdada

AGOSTO 2025

Ista partida ye enclavada a l'oest de Sañonc y se divide en dos: Sorri d'Alto y Sorri de Baix. Vinculats a ella tamé EL Camino y La Palanca de Sorri d'Alto y Sorri de Baix. La etimolochía ye prerromana indoeuropea en relacion dan el radical hidrico *sor- 'brotà, flui'.

LL	M	MI	CH	V	S	D
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

☾ Días 1-31 Creixièn ☺ Día 9 Al plleno ☾ Día 16 Mingua ● Día 23 Perdada

SEPTIEMBRE 2025

L'AREULO DE CONQUES (GRIST)

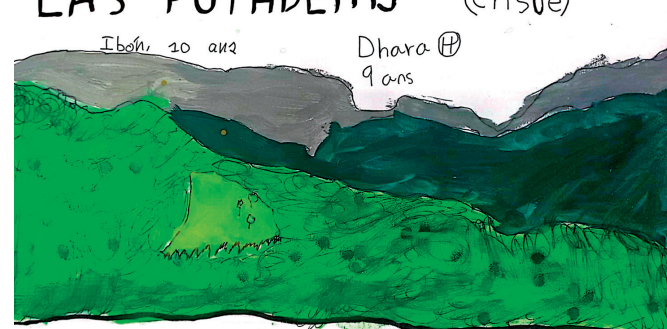
Se trobe a un bosquet d'areulos, tocàn a la casa de Conques. Conques perteneixebe a la familia dels Bardaixi, sirós feudals que hasta teniben allí un castiello y la suya ilesia y la servidume del fort de cosè pan, del malino y d'altros drets coma cobrà la desima part de tot lo que s'arplegase a Benás, Sarllè y Ansils.

LL	M	MI	CH	V	S	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

☺ Día 7 Al plleno ☾ Día 14 Mingua ● Día 21 Perdada ☾ Día 30 Creixièn

OCTUBRE 2025

LAS PUYADETAS (ERISUÉ)

Prau d'Erisué mol especial tals albaris: serà porque ye tot al rededó plleno d'albàs. El nom ye un diminuti de puyada, puesto que el prau se trobe al bell mich d'una puyada.

LL	M	MI	CH	V	S	D
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

☺ Día 7 Al plleno ☾ Día 13 Mingua ● Día 21 Perdada ☾ Día 29 Creixièn

NOVIEMBRE 2025

TUCA DE BAGUEÑA (SAÑON)

Isto nom prerromana indoeuropeu quere dí naixemén d'un manantial. Bagueña ye a cabesèra de la Vall que bogueye al nort dan Chistau y a l'est dan la Vall de Grist. Allí se troben les Tuques de Bagueña y Bagueñola.

LL	M	MI	CH	V	S	D
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

☺ Día 5 Al plleno ☾ Día 12 Mingua ● Día 20 Perdada ☾ Día 28 Creixièn

DISEMBRE 2025

EL PUEN DE TRAMARRIUS (GRIST)

Se trobe isto puen de pedra, talmente medieval, a l'encomensamén de la Vall de Grist, a 20 minuts al Norte del llugà. Tramarrius quere dí el parache que ye entre els dos rius, el de Grist y el de la Vall u Barranco de la Seca.

LL	M	MI	CH	V	S	D
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

☺ Día 5 Al plleno ☾ Día 11 Mingua ● Día 20 Perdada ☾ Día 27 Creixièn